

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:

anul ... 20 cor.

6 luni ... 10 cor.

3 luni ... 5 cor.

1 luna ... 2 cor.

N. B. de Dunărea pe an 4 cor.

N. B. de Dunărea și strălucitate pe an 10 franci

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERȚIUNILE:

De pu. se. ...

Alte știri ...

Telefon pentru oraș și comitate

Scrieri ...

După conferență.

Conferența dela 10 Ianuarie (ținută în Sibiu) a avut darul să lămurească deplin situația în partidul național român. Nu-i vorba: spiritele erau ele și înainte de conferență în clar cu ceea-ce este de făcut. Căci înțelegerea însă *consfințirea*, pe care numai conferența o putea da.

Este adică neîndoios, că *ceea-ce s'a hotărât în conferență corăspunde dorinței și interesului tuturor Românilor din statul românesc*. Dacă nu se putea întruni însă conferența și nu se putea dovedi numeric care este voința poporului, unii și alții tot mai mult trageau la îndoială că este obștească sentiment manifestat în conferență, sentiment careia fără conferență publică trebuia să ne mărginim a-i da expresie în scris, *dintr-o conferență intimă*.

Despre conferențele intime, ori cât de mulți fruntași ar participa la ele, rautăciunii tot de-auna pot zice că a fost un *conferențiu*. Cine ține să fie înși socotit *adevăr* al partidului național, care respectă solidaritatea ce trebuie să fie între membrii celuiiași partid, nu mai poate trage la îndoială că *vocea poporului s'a rostit, prin cele scrise în conferența dela 10 Ianuarie*.

Aceasta este atât de sine înțeles, că fără demnitate și așa de autoritativ s'a manifestat acest lucru în conferență, în cât nici chiar în presa maghiară nu s'a găsit macar un singur ziar care să se fi încercat a slăbi impresia puternică produsă de conferență. Presa maghiară discută numai enunțatiunile făcute și e loc și pară numai din cauza hotărârilor aduse.

Dacă în presa română se mai pot citi încă nesocotiri că a fost vorba numai de o *conferență activistă*, ear nu de o conferență ca cele cari în trecut au dat direcția partidului, e numai un semn că nu toți publiciștii români și cât-va susținători ai lor știu să aprecieze greutatea prin care trecem, ci unii, conduși de oarbe patimă, de prejudecăți nejustificate, sunt în stare a da, prin scrisorile lor, arme în mâinile adversare.

Suntem însă siguri, că ori cât de încăpățânați ar fi, curând au să se căiască de atitudinea lor și toți câți au crezut că se lustrează luând atitudine contra conferenței, au să regretă că au ipsisit dela un act istoric în viața noastră politică... De altfel, chiar dacă ar continua să încerce și pe viitor a produce divergență în partid, curentul cel mare și covârșitor pornit în sânul conferenței are să treacă peste ei și să-i curățească din calea *idevâraților* luptători naționali, ca astfel să nu ne mai mistuim forțele într-o *luptă internă*, ci dând piept cu adversarul firesc.

Cine e aderent al partidului național ori se supune deci hotărârilor aduse și va conlucra cu tot devotamentul pentru traducerea în fapte a dorințelor exprimate, ori altfel n'au să mai fie numărați între com-

batanții naționali, ci între adversarii ai ori cărei bune porniri din sânul poporului.

Cât privește acum obiecțiunea — indirectă, adevărat — a confrăților dela Lugoj, cari scot în evidență că la 1892 conferența a fost mai cercetată, avem de observat următoarele: 1) atunci conferența se ținea după o campanie care agitase grozav întreaga Românie: era adică vorba *de a se schimba comitetul*, ceea-ce s'a și întâmplat; ambele tabere (memorandiști și antimemorandiști) și-au acuzat toate puterile, intrase în scenă până și dl. Dr. Al. Mocsonyi, care până atunci nu participase la conferențe; 2) atunci se știa cu siguranță că se ține conferența, până ce acum am plecat cu toții știind că nu se ține, de oare-ce organul sibian anunțase cu bare-care ostentațiune oprirea conferenței; 3) atunci nici un ziar nu făcuse propagandă pentru *obținerea* dela conferență, până-ce acum din trei părți se desmăntau oamenii și dacă între aceștia cântau a face zgomot în jurul lor niste cărcotași ridicoli, nu e mai puțin adevărat că se agită și cu un nume slăbit între Români, acela al d-lui Dr. Al. Mocsonyi.

Este, prin urmare, cu atât mai semnificativ și mai îmbucurător că totuși s'au adunat delegați din toate părțile și *hotărârile s'au adus numai cu 20 voturi mai puțin de cât cele date când s'a hotărât ducerea memorandumului*.

Oprindu-ne însă tot numai la cele formale, s'atunci avem să constatăm un progres îmbucurător: *înțelegerea* despre care s'a dat dovadă, tot prin vot numărât, între membrii partidului. La 1892 hotărârea de a duce Memorandumul s'a decis cu o deosebire de 22 voturi. *Activitatea s'a decretat însă cu o majoritate nu se poate mai impozantă, cu aproape de șase ori mai multe voturi de cât cele date pentru pasivitate*.

Ear dacă s'ar putea invoca faptul că *afară*, între cei ce nu au participat la conferență mai erau încă fruntași *pasiviști*, tot așa, se poate replica: *activist e poporul întreg!* Căci nici odată poporul n'a înțeles și n'a urmat enunțatiunile de pasivitate și dacă urmam calea aceasta, ne despărțeam tot mai tare de popor.

În partid oamenii s'au apropiat deci, în păreri, tot mai mult unii de alții, după cum ș'acum, ca la 1892, s'a ținut cont de curentul observat în masa mare a poporului.

Atâta am avut de spus cu priv-re la cele formale ale conferenței dela 10 Ianuarie. Despre însemnătatea politică a lucrării, ne vom ocupa în alt articol.

Flecării! În preajma conferenței dela Sibiu presa maghiară se mângăie cu — Indre László, despre care se telegrafiasse și în străinătate că va veni, cu încă vre-o 30 fruntași (?) români, să ia atitudine contra — ultraiștilor.

Noi știam că știrea nu este decât o flecărie. Indre László n'ar îndrăzni să se arate

între Români, ear cei 30 fruntași au rămas numai în mintea născocitorului lor.

Presă maghiară vine acum cu altă serie de fleacuri. «Dudapești Hirap» (dela 13 Ian. c.), și cu ia celelalte organe soviniște, mângăie pe Unguri cu știrea că Români de frunte, vechi activiști, au luat atitudine energică în contra «comitetului național reînviat», și anume așa ca ei vor candida în mai multe cercuri pentru a-i trânti pe activiștii memorandiști.

«Budapești H.» ne și dă numele acestor activiști patrioți. În fruntea listei este Morár Valér avocat în Radna și Paguba Vazul avocat în Pecica; ear în coadă Zászló Jenő, care și-ar pune candidătura la Sibia, ca — 48-tist!

Cu astfel de flecării își îndoapă presa maghiară cetitorii.

Un conte neobosit... Am putea zice că e — șchiat în cele naționale, căci de sigur — fiind vorba de Eszterházy János — nici unul dintre politicienii maghiari n'au manifestat idei mai absurde ca *presidentul „Országos Szövetség”-ului*.

Fi vrea să se arate și neobosit. Căci Abazzia fiind, să se odihnească, contele, speriat de cele petrecute la Sibiul, a scris lui Tisza o epistolă în care-l conjură să opere țara în contra „conspirațiunii valahe”. Să nu permită adică formarea de partid român pe baza programului comitetului național român dela Sibiul.

Altminteri, scrie, nimeni nu-l va scăpa pe Tisza de bănuiala că pactează cu noi!

Idiotie mai mare rar a scris chiar contele Eszterházy. Întâiu și întâiu comitetul nu este în afară de partid, ci partidul național are e program căruia se închină comitetul. Ear partidul este compus din toți Români. Ei, cum o să-i împedecă Tisza pe Români a se prezenta la vot și a-și da încrederea cu ei vor?

Și mai stupid este să vorbești de pact între Tisza și Români! Dar unde nu pune guvernul oare candidați în contra naționaliștilor români? Și care dintre acești candidați nu simte că în contra lor Tisza lucrează din rășputeri?

Concluzele

Conferenței electorale din Sibiul.

I.

„Delegații români ai cercurilor electorale din țările de sub coroana sf. Ștefan, adunați în ziua de 10 Ianuarie st. n. la Sibiul în conferență electorală cu scop de a lua în considerare situația patriei peste tot și a se consulta și a decide asupra atitudinii față cu alegerea cea mai apropiată pentru dieta din Budapesta, înainte de toate protestează din nou contra tuturor dispozițiilor anticonstituționale și antiliberală ale guvernului țării, prin cari dispoziții s'a încercat despozierea alegătorilor de naționalitate română de firescul drept, ca să aducă deciziuni referitoare la stările obștești din patria lor, și declară solemn, că poporul român respinge presupunerea, că existența și activitatea sa politică și-ar lăsa-o pendentă de arbitriul guvernului.

II.

Delegații români ai cercurilor electorale constată cu sinceră durere patriotică, că situațiunea politică a Ungariei nu este mulțumitoare.

Politica oficioasă de guvernament, începând dela 1867, și-a pus ca țintă favorizarea sub raportul principiului național a unei singure părți

Alegătorii Români! Vă sfatuim, ca mai ales de Români guvernamentali să vă feriți ca de foc, că ei sunt cei mai mari dușmani ai noștri și umblă numai să se căpatuiască prin voturile voastre.

Candidații cu adevărat români sunt numai aceia, pe cari vi s'a recomandat de comitetul central executiv al partidului nostru. Voi numai acestora să dați voturile voastre, ear celorlalți — ușa.

Cătră amicii ziarului nostru.

Rugăm pe amicii ziarului nostru din toate părțile țării, ca să ne comunice imediat, chiar prin telegraf ori telefon, toate cele ce se întâmplă în cercul lor electoral cu privire la campania electorală a partidelor naționaliste.

Dorul Nădlăcanilor.

Românii, Sârbii și Slovacii din cercul electoral al Nădlăcului adunați la sfat cu nespuse însuflețire au dat expresiune dorului lor de a avea un candidat naționalist pe Dr. Vasile Lucaciu, acest anteluptător al alianței naționalităților. Insuflețirea e atât de mare, încât a străbătut în toate păturile populației convingerea, că Slovacii și Românii uniți în iubire frățească de astădată vor putea hotărî ei soarta mandatului de deputat în cercul Nădlac.

Despre fazele acestei afaceri vom aduce știri amănunțite.

D'ALE ALEGERILOR.

Kupár Regő. În presa maghiară găsim acum des acest nume. La Beiuș candidează adică directorul Bateanu, cu program guvernamental și ovreiu Barta Ferencz, cu program kossuthist. Fiindcă Românul Bateanu, directorul unui institut greco-catolic, s'apucă pe călăușii Tisza, dl Radu Copariu este revoltat. Cu drept cuvânt, — zicem noi. De călăușii Cupariu greșește în ce privește — candidația finală. În loc de a se agita pentru o candidatură națională, combatând pe ambii candidați, d-sa s'apucă să spriginească pe — Barta, care nici măcar creștin nu este!... Și merge cu devotamentul până acolo dl Cupariu, încercându-se să vorbească ovreilor Barta... Cei puțin așa relatează presa maghiară.

Așa logică nu s'a mai pomenit.

Ori dl Cupariu nu știe de uneltirile kossuthiste dela alegerile trecute, uneltiri cari au dus pe atâția Români în rătăcire, ear în urmă la temniță și chiar moarte?... Aleșdul nu e oare opera kossuthiștilor?

DIN ROMANIA.

Crăciunul la Palat. Vineri, 24 Decembrie la orele 12 din zi, Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Primat înconjurat de înaltul cler, s'a înfățișat la Palatul din Capitală cu Sfințele icoane și în prezența MM. LL. Regelui și Reginei, precum și a AA. LL. RR. Principelui și Principeselor Elisabeta și Maria, față fiind Curtea Regală, a făcut rugăciunile obicinuite în ajunul Nașterii Mântuitorului.

După sfânta ceremonie, Majestățile lor binevoiră a reține pe Inalt Prea Sfinția Sa la dejun.

Cu ocazia Sfințelor sărbători ale Crăciunului s'au distribuit în tot cursul săptămânii trecute, din partea MM. LL. Regelui și Reginei și AA. LL. RR. Principelui și Principesei României,

pe la săracii din București, precum și la cei din Iași, Craiova, Birlad și alte localități din țară 40.000 lei în bani, lemne și îmbrăcăminte. Numărul săracilor ajutați trece peste 2000 numai în București.

Crăciunul la Cotroceni. Mai multe eleve ale secției normale dela azilul „Elena Doamna“ au fost primite în ajunul crăciunului la palatul Cotroceni, în sala în care se afla pomul de Crăciun al micilor Principi.

Elevele au intrat în sală cântând diferite cântece de stea, după care au oferit A. S. R. Principelui Nicolae o stea pictată și pirogravată de ele.

Erau de față MM. LL. Regele și Regina, și AA. LL. RR. Principele și Principesa României împreună cu Casele civile și militare.

MM. LL. Regele și Regina precum și AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria au înaintat către eleve și au bine-voit a se întreține câte-va momente cu dîsele interesându-se de aproape de mersul școlii.

Micii principii se întreceau oferind elevelor jucării și bomboane. Au urmat apoi câte-va cântece, după care A. S. R. Principesa Maria a mulțumit elevelor pentru stea.

A. S. R. Principesa Maria a bine-voit a trimite și anul acesta, azilului „Elena Doamna“, jucării și bomboane pentru pomul de Crăciun.

Principii Moștenitori la Birlad. AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria s'au dus ieri la Birlad spre a lua parte la serbarea pomului de Crăciun, organizată de ofițerii regimentului 4 de roșiori.

La gară, Principii Moștenitori au fost primiți de autoritățile civile și militare și de un public foarte numeros.

Onorurile militare au fost date de o companie de infanterie, cu muzică și drapel. Dl general Zosima a prezentat raportul.

D-nele colonel Herescu, căpitan Mitescu și Naumescu au oferit Principesei Maria flori.

Altețele lor Regale, pe care s'au întreținut cu persoane proștite, s'au urcat într-o trăsură escortată de două escadroane de roșiori, și au pornit, în mijlocul aclamațiilor publicului, la cazarmă.

Aci AA. LL. au fost primite de întregul regiment înșirat pe linie, cu drapel. Muzica a intonat Imnul Regal.

Soldatii au aruncat buchete de flori. AA. LL. RR. au intrat în casinul regimentului unde s'au făcut prezentările.

A. S. R. Principesa Maria a distribuit cadourile ofițerilor, gradelor inferioare și soldaților. Seara a avut loc un banchet, după care a urmat dans.

A. S. R. Principesa Maria s'a reîntors azi dimineață în Capitală, iar A. S. R. Principele Ferdinand s'a dus la Buhăești unde a luat parte la o vânătoare.

În București s'a înființat o secțiune română a Federației Latine.

Eată Prospectul: Federațiunea Latină are de scop, conform statutelor generale din Paris, cât și a celor Române din 17/30 Decembrie.

1) De a crea în Paris, ear în România în București, un loc de întrunire al Latinilor din Europa și America, unde să poată lega între ei relațiuni de amicitie și solidaritate.

2) De a deștepta și răspândi prin mijlocul broșurelor, ziare, cărți și conferințe sentimentele de solidaritate latină, ce trebuie se lege pe toate popoarele de rasă latină, ca și pe indivizi, între ele.

3) A aduce pe națiunile latine din Europa și America a se grupa într-o silință comună, cătră aceiaș ideal de pace progres, civilizație și ajutor între ele, în caz de nevoie.

4) De a lucra prin o propagandă activă la răspândirea ideilor, propagate de federațiunea latină, și de a fonda muzee comerciale și industriale, în capitalele tuturor țărilor latine.

5) Membrii federațiunii respectă credințe religioase, și opinele politice particulare fiecăruia din membrii săi.

6) Condițiunile ce se cer spre a fi ca membru în federațiune și în Secția Română sunt:

a) Să fie Român; sau de origine latină de es.: Francez, Italian, Spaniol etc. sau provinciile Americane latine. — Românii provinciile supuse străine, sunt considerați și Români din România liberă.

b) Pentru a fi admis cine-va trebuie adreseze Comitetului o cerere, conform cu de pe contra-pagină, însoțită cu 10 lei taxă de admitere, și cotizația anuală de 6 lei plătită anticipat în două rate.

7) Membrii sunt datori să vie la întrunirile la care vor fi chemați de comitet, ear pedicarea de a veni să o motiveze prin o scrisoare la care vor anexa și 50 bani ca garanție pentru fondul extra-ordinar.

8) Persoanele care vor depune odată trutot de-auna suma de 100 lei în sus vor admisi ca fondatori.

9) Fiecare membru va obține dela comitet o carte de membru anuale, pentru care va plăti 50 bani.

10) Membrii cari nu se vor conforma condițiilor art. 6 al. și art. 7 și 9 în termen de 15 zile dela cerere, vor fi radiati.

11) Vor fi pedepsiți cu isgonirea din federațiune, fără drept de a mai putea fi readmiși membrii care vor lucra, sau se vor dovedi că lucrează în contra intereselor, Româniștilor sau ale federațiunii. — Numele lor vor fi publicate în ziare, și comunicate tuturor Comitetelor ce fac parte din federațiune.

Deciziunea din 17/30 Decembrie 1900

Cererea de admitere e următoarea:

Sub-semnatul în vîrstă de ani de profesiune de naționalitate domiciliat în Orașul str.

Nr.

Luând cunoștință de condițiile de admitere...

Rog pe On. Comitet a mă admite ca membru...

obligându-mă a mă conforma obligațiunilor...

faciă, și angajându-mă pe onoare și conștiință...

a lucra, din toate puterile la realizarea scopului...

urmărit de federațiune.

Alături pe lângă această și lei taxă...

admitere cum și cotizația de lei pe...

șease luni.

La Orașul la luna 1900

La Răboj.

În lista deputației trimisă la V. László în Budapesta pentru oferirea didarilor orașului Arad cu program guvernamental, cetim între alții și numele lui român din Arad, **Nic...**

Oare domnul acesta...

mit concediu, ca să co...
pestei în loc sa-și...
școlare? Înșamne...
mânt, ca să nu...

Artistic.

intoc... romană din Sibiu... apel.

Pe 4... 44/33 cm. ...
colorate sple...
mai toate vece...
„Albu...
artistic“ arată m...
boiului românesc...
rești, mai mândre, n...
la nici un alt popor n...

Representate sunt, p...
turi) și țesături alese, 20 com...
mune.

Dr. VICTOR D. GRAUR

medic universal, profesor calificat de școale medii p. studiul higienei.

Institut de dantură medicală și pentru tehnica de dinți.

ARAD, Piața Andrússy Nr. 22, etagiul I, vis-à-vis de casa comitatului.

Tractament special al durerilor de dinți și a boalelor...
tură totală și particulară conform diferitelor proceduri. Plou...
ment, cu sticlă, email, porcelan, amalgam de aur, și aur chen...
Operațiuni diferite la așezarea coroanei de dinți. Coroane de p...
și aur conform indicațiilor specialiștilor savanți Dantură fixată ș...
bilă, după sistem american. Tot felul de execuții de cauciuc. D...
dantură întregă fără cerul gurii. Scoateri de dinți fără nici o durer...

Adolescența prințului Yoshihito fusese bolnăvicioasă. Bucuria a fost mare când un an după căsătoria sa, avu un moștenitor. Acum trei moștenitori, toți băeți. În cas de moarte a prințului imperial, asigură succesiunea lui Mikado.

Principesa Sadako aparține familiei Kudjo-Fudjiwara, familia *Konai*, una din cele mai vechi familii aristocratice din Japonia.

Sadako e în vîrstă de 21 ani, s'a căsătorit la 10 Mai 1900. Prințul moștenitor al Japoniei Yoshihito s'a născut la 25 Iunie 1884.

— **Rechemarea lui Kuropatkin.** Raportul din S.-Petersburg a ziarului Daily News depeșează că după cum să vorbește în cercurile înalte din Petersburg rechemarea lui Kuropatkin este lucrul hotărît. Tarul miștig și întreaga opinie publică este nemulțumită cu Kuropatkin, pentru că a petrecut întreaga iarnă în neactivitate. Nici măcar un plan de războiu a lui n'a fost bun. Credeam că după atâtea nereușite campania de iarnă va schimba norocul pentru ruși, neactivitatea lui *Kuropatkin a stricat totul*. În talentul de beluce a lui Kuropatkin, nu mai are nimeni încredere; nu știe alta fără să ceară numai trupe noi, dar nu face nimic. Tarul a și hotărît deja cine să fie următorul lui Kuropatkin. Să vorbește că *Sukomsinov* ar fi acela.

— **Mare jaf de poștă.** Trăsura de poștă din Krakovia în drum spre gară a fost jefuită luându-se 189.000 cor. și hârtii de valoare. Persoanele cari erau pe trăsura spun că până când ei s'au anunțat oficerului de tren, cineva a jefuit trăsura. Poliția a deținut atât vizitiul cât și ampoliatul care era cu trăsura. Acuzatiți neagă.

— **Frig în Italia.** În toată Italia e un frig simțitor. De prin anul 1879—1880 nu s'a mai văzut o astfel de iarnă friguroasă.

La Roma și Florența, sunt câteva grade sub zero. Toți Apeninii sunt acoperiți cu zăpadă.

— **Cancerul vindecat (?)** Profesorul Opitz, de la facultatea de medicină din Marburg, crede că a descoperit o metodă de vindecare a cancerului chiar în cazurile cele mai grave. Consiliul municipal din Marburg a oferit de a da tot ajutorul d-ruului Opitz pentru a instala o clinică unde să facă experiențele de vindecare.

— **Raport și dare de seamă.** Meseriașii români din Brad — și sunt în număr însemnat — în bună înțelegere frățească și cu voința de muncă și progres, urmând exemplul bun al meseriașilor români din alte centre de cultură ca din Brașov, Sibiu, Arad, Orăștie etc., s'au pus în mișcare și ei cu deviza: „Dumnezeu ajută celor, ce în armonie și cu voință lucră“.

Pe în cuvintele obișnuite Românilor cu frică de Dumnezeu, cu un „făcându-și cruce“ și zicând: „Doamne ajută“, s'au pus în mișcare și bravii meseriași români din Brad numai la anul 1902.

De atunci și până în prezent — ca la ori care început bun — și meseriașii noștri au pus mai mare pond pe întrunirile sociale, din a căror venite să-și creeze „fondul de ajutorare a învățăcelor și sodalilor meseriași români întru posibilitatea perfecționării breslei lor, spre a putea mai curînd ori mai tîrziu concura cu meseriașii altor popoare vechi în cultură.

Din 1902 și până acum meseriașii români din Brad uniți în cugete și în deplină armonie, după putință și împrejurările locale au aranjat o întruniri sociale, toate bine reușite atât din punct de vedere moral cât și material.

În anul acesta la 8 Ianuarie st. n. a doua zi de Crăciunul nostru au aranjat o petrecere cu joc urmată de o sortare de obiecte (formă de tombolă) colectate dela următorii elevi cu iubire pentru meseriași: Silviu Jula, I. Hărdăuț, N. Prața, G. Căprariu, Login Dan, Petru Costan și Ioan Costan (Galșa), I. Crepcea, I. Iliș, S. Sicoe (Sohodol), I. Stoica, N. Popa, Aron Todea (Balșa), I. Bulz, Romonițan (Pianu superior), Sirca, Pleșa, N. Băca, I. Boeriu, L. Blașiu, I. Bocăeț, I. Bota, Romul Damian, Ius Jacob, Al Jurca, Ar. Mager, Mihuț, și Victor Emanuel Sabo, Dșoara Olimpia Omătă și O. Concu.

Numeri vinduți 100, — câștiguri 75.

Venitul brut al petrecerii de acum împreună cu sortarea de obiecte a fost 116 cor. 30 fil., speșele 72 cor. 60 fil., venitul curat 43 cor. 70 fil., care sumă adausă la sumele intrate dela petrecerile anterioare aranjate în decurs de 2 ani dau un capital destul de frumuseț pentru fondul menit. Suma totală a fondului de pre-

sent face capitalul cu finea lui Decembrie 1904 413.68 c. dela petrecerea din 26/XII—8/I 1904 și 1805: 43.70 coroane, deci capitalul de prezent e de 457.38.

Și la petrecerea aceasta a participat întreaga inteligență română din Brad. — Asta servește domnilor meseriași spre animare și convingere, că inteligența îi prețuește, ca ei încă să se știe prețui pe sine înșiși urmînd devisei luate.

Cu ocaziunea petrecerii de acum la casă au suprasolvit dñi: Petru Florinca, călciunar 30 fileri; St. Albu, profers, Vas. Damian protop. -oan Cutean și George Roth câte 1 cor.; Dr. Ioan Pop, avocat 1 cor., Vasilie Boneu 50 fil. Pacala candidat advocațial și Andron Bogdan, preot câte 40 fil.

Au contribuit, Ioan Stanciu neguț. și Elisa Bota câte 2 cor.

Și această petrecere, atât din punct de vedere material, dar mai ales din punct de vedere moral a reușit pe deplin. În voce bună petrecerea animată a durat până la 4 ore dimineața și cu toți s'au depărtat mulțamiți de succes și cu convingerea: dacă vrem — uniți în cuget și puteri, — putem.

Inteligența rom. din Brad, dñi suprasolvitori și contribuitoari, cât și elevii cari au contribuit cu obiecte pentru ajungerea scopului și toți aceia cari au participat la petrecere primesc cea mai călduroasă mulțumită.

În numele meseriașilor rom. din Brad:

Vasile Boneu.

— **Frigul.** Din comitatele de Nord ale țării se anunță frig mare. În comitatul Arva de exemplu frigul era de 28 grade sub zero. Oamenii sufăr foarte mult de gerul teribil. — Din Breslau se anunță că în munții uriași abia acum s'a sfîrșit viscolul cumplit care a ținut 6 zile întregi. Căile erau la înălțime de un metru acoperite cu zăpadă și după cercetările de acum s'au găsit deja șase cadavre, probând însă că mai tîrziu se vor găsi și mai multe. Unele viscolului sunt mai mult lucrătorii dela fabrici, pe enii abia se o sută pași dela locuința i-a îngropat zăpada.

— **Un palat miraculos.** Nu se învîrte adevărat pe picior de rață ear de-aceia tot e minune. Ie chiar minune modernă. Se înțelege este în America în Orașul New-York. Este înalt de 400 urme și are 32 catari, e dar cea mai înaltă casă din lume. Edificiul este în pămînt de 55 urme. Proprietarul palatului este ziarul „New-York Times“. Într-una din zilele trecute și-a ținut redacția într-o festivă anunțînd această din virful edificatului prin foc bengalic.

— **Tunel nou între Elveția și Italia.** Tunelul Simpton nici nu e gata încă și în Elveția să ocupă de planul ca să spargă pe undeva Alpii și în partea din spre răsărit ca astfel și finutul ăsta să fie în legătură directă cu Italia. După cum să scrie din Berna, planuri hotărîte nu sunt încă, dar în cercurile dătătoare de ton tot mai mult se ocupă de ideea aceea ca să formeze prin Alpi încă un tunel internațional. Cu vre-o câte-va zile nainte reprezentanții cantoanelor interesante au și ținut conferință pentru a discuta posibilitatea efectuării planului. La conferință au luat parte reprezentanții celor 7 cantoane, ear Zürich și Apenzell s'au anunțat în scris. Cantoanele din răsărit din toată puterea caută îndeplinirea ideii și așa nu e imposibil că în curînd mișcarea va lua un caracter mai hotărît.

— **Oficieri ruși sinuciși.** Se depeșează din Varsovia că colonelul și trei oficieri din regimentului de vânători din Centsohan s'au împușcat, fiind condamnați la închisoare pentru cruzimile lor față de rezerviști.

— **Boala Arhiducelui Iosif.** Se depeșează din Fiume. Medicul de curte drul Kiseljak a dat următorul buletin despre starea sanitară a arhiducelui Iosif: Noaptea destul de bine. Aceesele de tusă au mai slăbit. Funcționarea inimii și nutremântul sunt îndeștuitoare.

— **Mirese celebre.** Despre două mirese celebre să vorbește acum în lumea întreagă. Una încă nici nu este mireasă să vorbește însă că va fi. Prin călătoria ducelui de Conanght, fratele regelui Eduard și a fielor lui la Lisabona tot mai mult să întărește știrea că regele Alfonso se va logodi cu Victoria fiica ducelui de Conanght. Se scrie din Lisabona că prințesa Victoria a fost acolo serbătorită ca viitoarea regină a Spaniei, deși dînsa încă nici nu și-a văzut mirele destinat. Ceialaltă

insă este într'adevăr mireasă. Despre Berta Krup e vorba, fiica regelui tunului care să sinucisă mai în anul trecut. Mirele norocos este medic Heck din Skujdt. Dacă mirele va fi așa de fericit pe cât e de norocos, atunci el va fi cel mai fericit bărbat pe pămînt, pentru că averea miresei lui trece peste 100 milioane mărci.

*) — **Invitare.** „Reuniunea de cetire și cântări“ din Dalboșeț Joi în 6/19 Ianuarie 1905 (Botezul Domnului) va aranja un concert împreună cu teatru în ospătăria „Valuțan“ din lo. Intrare de persoană; Loc de șezut, cele două rînduri dinlău 2 cor., iar rîndurile următoare 1 cor 20 fil., loc de stat 60 fil. începutul la ore sara Suprasolvirile se primesc cu mulțumiri și se vor evita pe cale ziaristică. Cu deosebită stimă Comitetul. Bilete de intrare se vind la Ioan Valuțan ospătar și sara la casă.

— **Ununție.** Văd. Ana Morariu și Savu Bogariu cu soția au onoarea a vă invita la serbarea cununiei fiilor lor Dimitrie cu Dșoara Mărioara Sabeu, care se va celebra Duminec în 29/16 Ianuarie a. c. la orele 3 p. m. în biserica gr.-or.-rom. din Măderat. Ianuarie 1905.

— **Atentat în contra arhiducelui Sergiu.** În gara din Moscova voiau să comită atentat în contra arhiducelui Sergiu, din mulțime a împușcat cineva asupra lui. Glonțul destinat lui însuși nu l'a ajuns pe el ci pe generalul Krepon care era cu dînsul, nu i-s'a întîmplat însă nimic pentru-că glonțul s'a împedecat în portmoneul generalului. Atentatorul a scăpat în viață mășala mare.

— **Cine vrea să facă daruri frumoase** de preț iubitorilor săi, să se adreseze cu încredere la Weinberger Ferencz, giuvergiu bine renumit din Arad, Andrassytör Otel Central. El recomanda atențiunii și sprijinului publicului cu atât mai ales, cu cât are nu numai prăvălie bogată dar și solidă și impunătoare. Prețurile sunt fine, serviciul prompt, face giuvaericele și repară cele de separări. Telefon 439.

Columny.

Lucruri interesante de știut. Măgul tunurilor a dat anul trecut suma de 1.5 milioane, adevărat un șag net de 330 milioane.

Impozitele asupra alcoolului au dat în același an, un venit de 300 milioane.

Malhouse (Alsacia) are un consiliu comunal socialist, care a hotărît să plătească 2 franci pe zi oricărui muncitor din oraș pentru lucru.

Luând de normă creșterea mijlociei cei din urmă 20 ani, s'a socotit că populația globului se întrecește într-o sută de ani.

În China, datoria publică nu atinge de 4 franci de cap și mijlocia anuală a birourilor nu se urca decât la 2 franci.

Fie-care tonă de apă de mare, cuprinzând 5 miligrame de aur, s'a socotit că toate rîurile au 10 miliarde de tone din prețurile lor. Ele mai cuprind 4 1/2 milioane de tone de aur.

Madagascarul a extras și el 10 milioane de aur în 1902.

Bibli

Care lectură... pentru nob. ...

Este... existenței... prinde o ma... dată, instructivă... petrecere și... met pe sfert...

Nr. 1 al... apare la 15 Ianuarie 1905.

Abonați de... ră la „A... Tinerimii“.

Singura și înt... u tinerii apare la Tîrgul-Jiu... nea d... Moisil, directorul gimn... cu cursul mai multor pro... de și știință.

Este o chestie foarte... trebuie să se dea copiilor... lor să devină oameni instruiți... singură nu e de ajuns pent... odată să li-se dea și o educație... Mulț... rinți nu au în todeauna tim... necesari... ocupa mai de aproape de copii lor. Din a... cauză mulți copii fiind fără supraveghere... adeseori drumuri rele. Dacă însă părinții au mijloace de a preveni relele în care copii

teia să dea, mulți copii nu s'ar strica și n'ar aduce
 adeseori rușine familiei lor.
 In toate țările civilizate s'a recunoscut de
 cătră toți oamenii de bine că lectura bună, aleasă
 și potrivită cu mîntea tinerilor este, mijlocul cel
 mai bun și mai sigur de a îndrepta tinerimea pe
 drumuri bune, spre ținte nobile. Un mare învățat
 Herder, a zis: „adeseori o carte a format sau a
 stricat pe un om pentru întreaga lui viață“. Este
 deci datoria părinților, în prima linie, să desvolte
 în copiii lor încă de timpuriu gustul de citire și
 le da în mîni cărți bune. Morala unui popor
 — a spus un filosof francez — atîrnă de calitatea
 celor ce citește.
 O astfel de lectură aleasă se găsește în „Ami-
 cul Tinerimei“.

- A apărut de Dr. Augustin Bunea canonic
 metrop. 1. *Metropolitul Dr. Ioan Vancea de Bu-*
teasa schiță biografică, Blaj 1890, broșură de 41
 pag. 20 fil. + 10 fil. porto postal.
 2. *Cestiuni din dreptul și istoria bisericii ro-*
mânești unite, Blaj 1893. Partea I. 269 pag. 8°
 scrisă de Dr. Alexandru Grama, costă 1 cor. 40
 leri. Partea II. 400 pag. 8° scrisă de Dr. Augustin
 Bunea, costă 2 cor.
 3. *Episcopul Ioan Inocențiu Micu-Klein,*
 1728—1751) Blaj 8° mare, 422+XVI pag. Costă
 cor., (pentru România 5 lei).
 4. *Istoria scurtă a bisericii rom. unite cu*
Roma. în Schematismul arhidiecezei de A.-Iulia
 și Făgăraș pe a 1900, costă 8 cor.
 5. *Statistica Românilor din Transilvania în*
anul 1750 făcută de vicarul episcopesc Petru Aron,
 Sibiu 1901, costă 1 cor., + 10 fil., porto postal.
 6. *Vechile episcopii românești: a Vadului,*
Geoagiuului, Silvașului și Belgradului. Blaj 1903
 162 pag. Prețul 2 sor., 50 fil., (pentru Româ-
 nia 3 lei).
 7. *Episcopul P. P. Aron și Dionisiu Nova-*
torici, sau istoria Românilor transilvăneni dela
 1751 până la 1764, Blaj 1902. Prețul 4 cor. 50
 leri (pentru România 5 lei).
 8. *Discursuri, Autonomia bisericească, Di-*
 scursul 5 cor. (pentru România 6 lei).

Aceste cărți să pot procura dela tipografia
 semin. din Blaj (Balázsfalva) ori dela autorul spe-
 dându-se banii înainte, — ori contra rambursă.

A apărut și se află de vînzare la institu-
 tul tipografic, „Minerva“ din București urmă-
 toarele broșuri:
 Dureri innabușite de M. Sadoveanu 2 cor.
 Șoimii de M. Sadoveanu 1.50 cor.

La administrația „Tribunei“ să află de vînzare
 următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Șirianu Cor. 2 — plus 10 fil. porto	5	„	„
„Povestiri și schițe“ de S. Secula 1.—	5	„	„
„Nuvele“ de Emil Zola Cor. 0.40	5	„	„
„Școlarul declamator“	0.50	5	„
„Vatra părăsită“ I. Slavici	1.50	10	„
„Stropi de roaună“	1.—	10	„
„Aur“ Const. Hodoș	1.50	10	„
„Telegrama“ farză în 3 acte	0.30	3	„
„Calendarul“ diecezei aradane	0.40	10	„
„Carmen Sylva“ de Vojeu	1.—	5	„

Văd. Georgiu Țaro, preteasă în vîrstă
 de 40 ani fără copii și săracă, se angajază
 ca econoamă la vr'un preot sau chiar și
 la vr'un econom cu stare mai bună.

Doritorii sunt rugați a se adresa la
 adrese anumită: Văd. George Țaro, u. p.
 Tenko, Görbed (Bihar-megye).

— Atragem atenția oa. publice asupra anun-
 țului lui Igaz Sándor.

— Atragem atențiunea asupra anunțului a
 lui Polák Sándor.

Redactor responsabil: Sever Boes.
 Editor-proprietar: George Nichin.

INSERTIUNI si RECLAME.

Primul
 și singurul institut de
 specialitate p. spălarea
 și curățirea rufelor
 al lui
Bettelheim K.
 ARAD, Aulich Lajos-u. 2.
 Nr. Telefonului 184.

Primul atelier din Arad, pentru re-
 pararea de ciasornice și bijuterii.
 Nr. Telefonului 63.

Cărbuni de peatră
 de Petroșeni pentru Salon.
 Briquette de cărbuni rotunzi de Tatra.
 Briquette de cărbuni
„ILSE“
 de Prusia
 cel mai ideal material de încăzit.
 Se e pata pentru preferințele cele mai cu-
 lante cu transport la
ROTH JÓZSEF
 Intreprindere de transport de mabile.
 —ARAD, Eötvös-utca 3 sz.

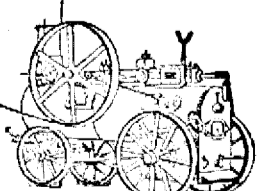
Tigle
Căramizi

mai departe țigle pentru poduri de case 4 cm. de
 groase, țigle pentru fântâni, țigle pentru traverse, și
 ori-ce alte țigle necesare la zidiri se fabrică în can-
 titate mare la stabiliment fabricii de țigle și cără-
 mizi dela Micalaca. — Proprietar al firmei

Polák Sándor
 — ARAD, BIUROUL CENTRAL. — 293
 Hater Nr. 1. Telef. 206 și 255
 favorabile de plătit, prețuri echitabile.

CIOBAN TIVADAR
 măstru zidar diplomant.
 ARAD, Dealul Ferencz-utca 34 sz.
 Avem onoare a aduce la cunoștința p.
 u. public ziditor, că sub firma de mai sus
 am deschis
un birou de zidire
 Primim tot felul de lucrări de zidit
 și anume: zidiri noi, transformări de zidiri
 vechi, construirea de frontispicii cu materie
 ori fără materie atât în loc cât și în pro-
 vincie, pentru garanță de 3 ani.
 Primim construiți de planuri, faceri
 de buget pentru prețuri foarte ieftine.
 În toată sima:
CIOBAN ȘI NADRA.

Prössler
 fabrica
 mașini agricole.
Budapesta, Váci körút 59
 transportă automobile, mașini cu vapor, imblăce cu vapor,
 imblăce de mână și mașini motore de ulei crud, ma-
 șini agricole.
 Mașina agricolă, pe lângă
 condițiuni favorabile de
 plată. —
 Se trimite cataloage de
 preț și cheltuieli gratuit.
Să caută agenți.
 490

HEGEDÜS JÓZSEF
 ciasornicar ARAD. juvelier
 — Piața Boros Béni și colțul străzii Nador. —
Chronomètre Alpina
 GENEVE 1896 PARIS 1900
 Cel mai
ESCELENT
 ciasornic
 al veacului.
 Union
Horlogère
 BIENNE-GENEVE.
 Cadouri de Crăciun și Anul Nou.
 Prețurile cele mai ieftine.
 425

Prima fabrică aradană de stindarde.

Brunner Béla,

Arad

Piața Libertății Nr. 20. Colțul străzii Forray.
(Palatul contelui Nádasdy.

Confectionează stindarde electorale și pene în cel mai scurt timp posibil și pe lângă cele mai ieftine prețuri.

491 Adresa telegrafică: Brunner Béla, Arad.

A V I Z.

Am onoare a în cunoștiința p. t. public alegător respective presiunile partidelor electorale, precum și pe candidații de deputați dietali, că precum în trecut, așa și cu privilegiul acesta

mă ocup en gros

cu confectionarea de stindarde și alte embleme electorale.

Arad, 1905 Ianuar.

489

Cu distinsă stimă

Maresch Gyula.

Prea stimat Public!

Îmi permit a vă atrage binevoitoarea atenție asupra

localului meu de delicatesses

ce se va deschide la 10 Ianuar, unde-mi voi valida bogata-mă experiență câștigată ca șef de culină în Budapesta, Viena, Belgrad etc.

Locul meu, va fi provăzut cu **delicatessuri indigene și din străinătate** precum și cu **mâncări reci proprii**, de toate soiurile.

În alt apartament al localului este culina caldă, de unde la comandă transportez cele mai fine mâncări și la locuință.

Tot felul de Dejeuneert, Dineuri, Jour, Soiner, Bonifet și alte comenzi execut prompt și cu eleganță.

Deiszler József

Comersant de delicatessuri, elevul bucătarului de odinioară alor Pohl Károly.

Arad, Piața Libertății Nr. 20.

(Palatul Nádasdy)

Prima fabrică aradană de stindarde.

În decurs de 4 oare confectionează stindarde cu inscripții ce nu se șterg, pentru cele mai favorabile prețuri.

Reich El.

Prima fabrică aradană de stindarde.
Edificiul teatrului. 487

Adresa telegrafică: Reich El. Arad.

**Igaz
Sándor**

ciasornicar și giuvelier.

ARAD, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint calcat cumpără p. preț cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

Ujházi Ede

giuvelier

atelier de gravuri

Arad, Salacz-utca 1. (Andrássy-tér.)

(gravuri de monograme, embleme, inscripții)

Execută specialități de giuvaere, tot felul de reparări abatjour etc. Schimbări de aur și argint conform cursului de zi.

Comenzi din provincie să execute prompt.

Asortiment de articoli de optică.

Reparări de oroloage.

Prețuri culante.

464

TIPOGRAFIA

„TRIBUNA”

ARAD, Strada Beák Ferencz Nr. 20.

Fiind aăngiată din nou, bogat, cu literele cele mai moderne și cu rotațiune modernă, primește spre executare ori-ce lucrare ce se ține de arta tipografică.

Broșuri, opuri, manuale, tabelării în ori-ce mărimi, registre pentru bănci, învitări la petreceri și cununii, plicuri, cap de scrisori, anunțuri funebreale, cărți de vizită, etc. etc.

Executat cu gust fin, la timp și punctual, după sistemul cel mai nou.

Cerem și pe această cale binevoitorul sprigin al publicului românesc întru cât ar avea vr'o lucrare din cele mai sus înșirate a trimite spre executare și a ne recomanda în cerc cât mai larg tipografia noastră.

Având în vedere și sacrificiile mari ce le precinde ziarul nostru național, credem că va afla mai lute răsuneț acest anunț al nostru.

Telefon Nr. 502.